Etelä-Karjalan työllisyysalueen lausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027–2030 (VNS 3/2026 vp)

Sanna Natunen

Etelä-Karjalan työllisyysalue

Miksi yleiset ratkaisut eivät riitä

- Rakennetyöttömyys, pitkäaikaistyöttömyys ja osaamisen kohtaanto tarvitsevat kohdennettuja ja alueellisia ratkaisuja työllisyyden parantamiseen.
- Tukitoimet elinkeinorakenteen uudistumiseen ja uusien työpaikkojen syntyyn ovat välttämättömiä alueellisen eriytymisen ehkäisemiseksi.
- Ilman alueellisia toimia valtakunnalliset toimet vahvistavat kasvukeskuksia ja lisäävät alueellista eriarvoisuutta työmarkkinoilla.

Etelä-Karjalan työttömien osuus työvoimasta

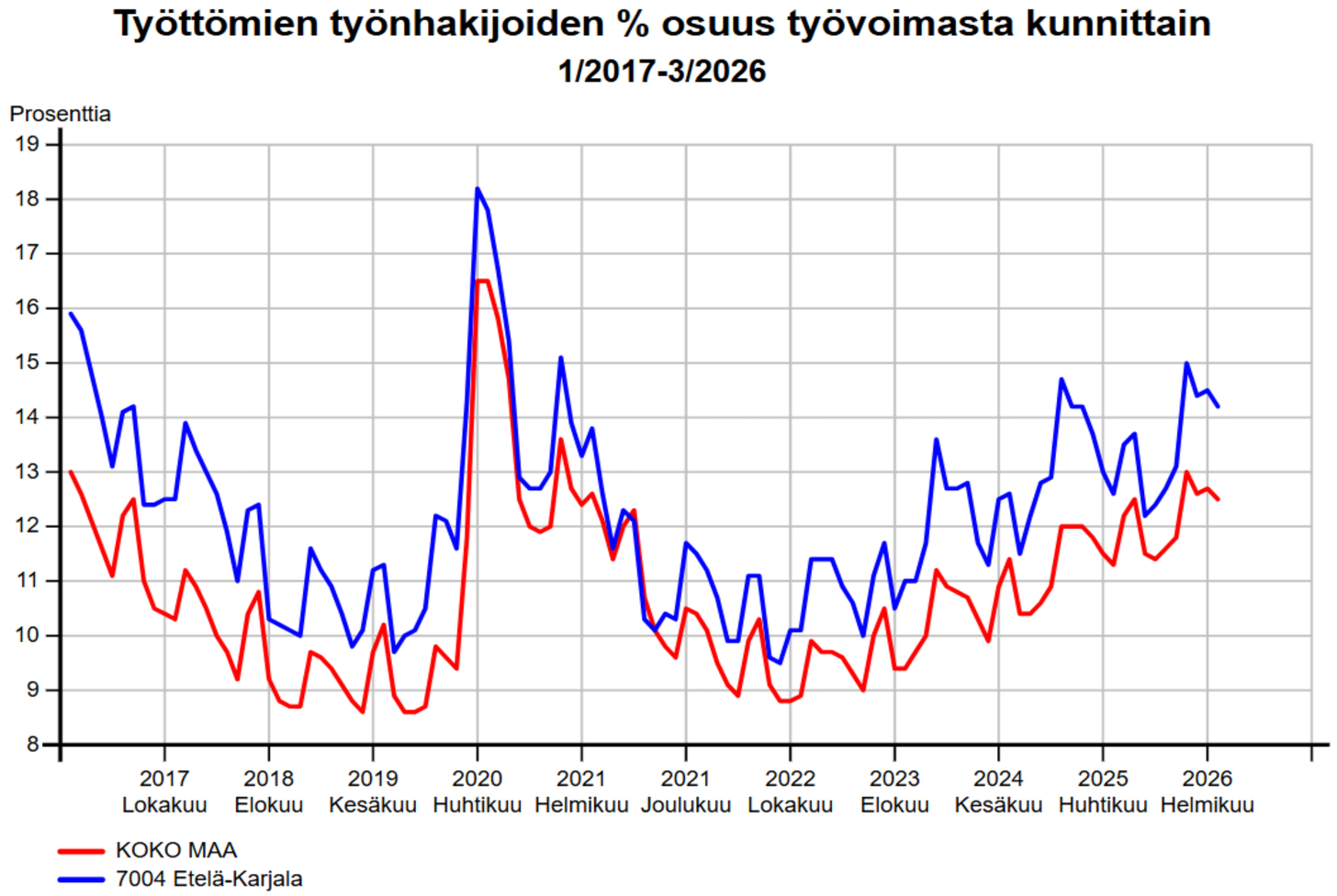

	Koko maa	Etelä-Karjala
Vuosi 2025 ka.	11,9	13,4
Vuosi 2024 ka.	10,8	12,5
Vuosi 2023 ka.	9,8	11,2
Vuosi 2022 ka.	9,5	10,5
Vuosi 2021 ka.	11,4	11,9
Vuosi 2020 ka.	13,0	14,4

- Etelä-Karjalan työllisyysalueen vuoden 2025 vuosikeskiarvon luku oli maassa kuudenneksi suurin
- Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta on pysytellyt valtakunnallisen tason yläpuolella.

Alle 25-v. työttömien työnhakijoiden %-osuus alle 25-v. työvoimasta

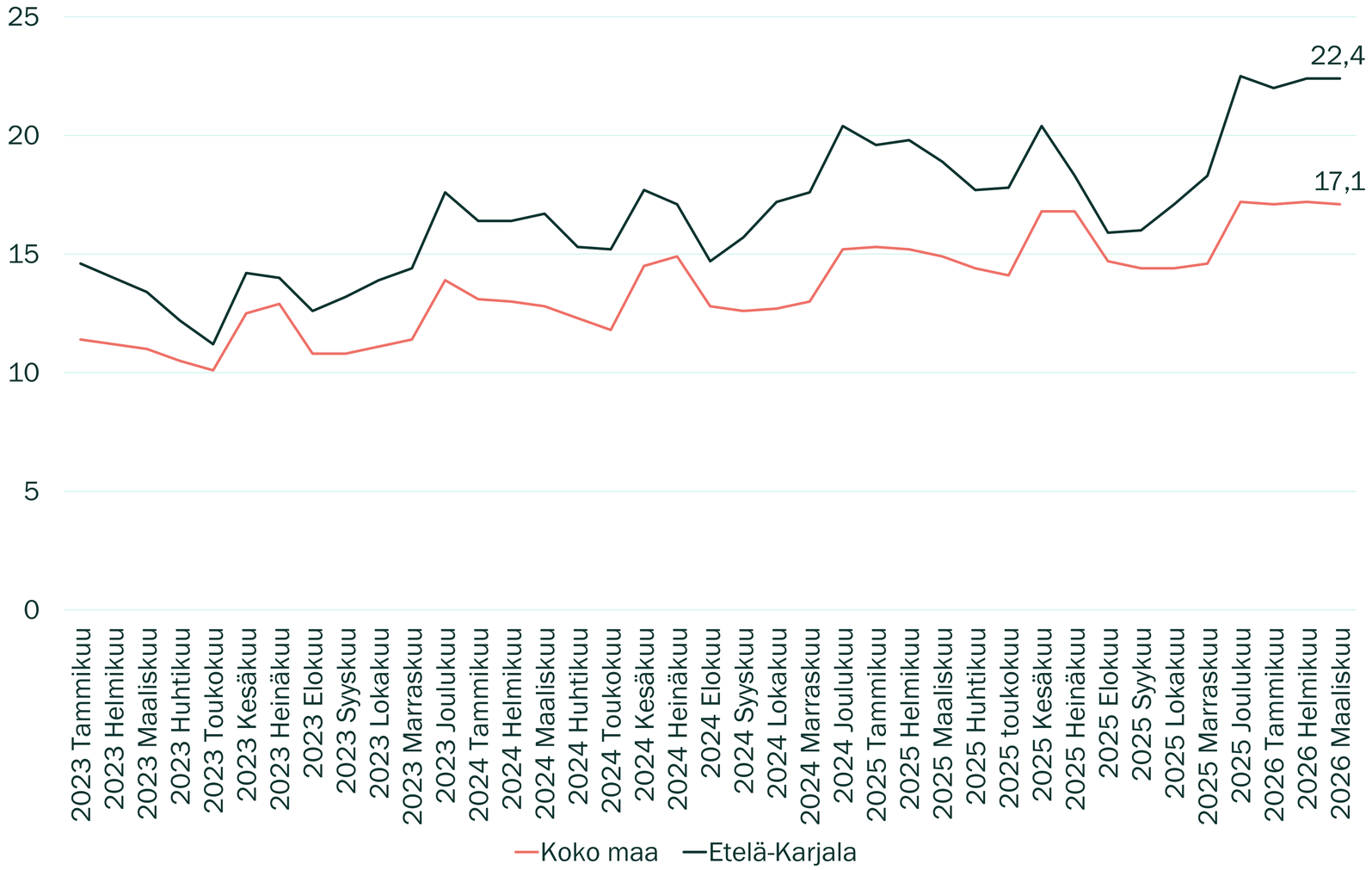

Alle 25-v. työttömien työnhakijoiden %-osuus alle 25-v. työvoimasta oli maaliskuussa 22,4 %.

Kasvua on ollut koko maassa 2,2 % ja työllisyysalueella 3,5 % vuoden takaiseen verrattuna.

Etelä-Karjalan työllisyysalueen vuoden 2025 vuosikeskiarvon luku oli maassa yhdeksänneksi suurin.

Imatran seutukunnan nuorten työttömien osuus

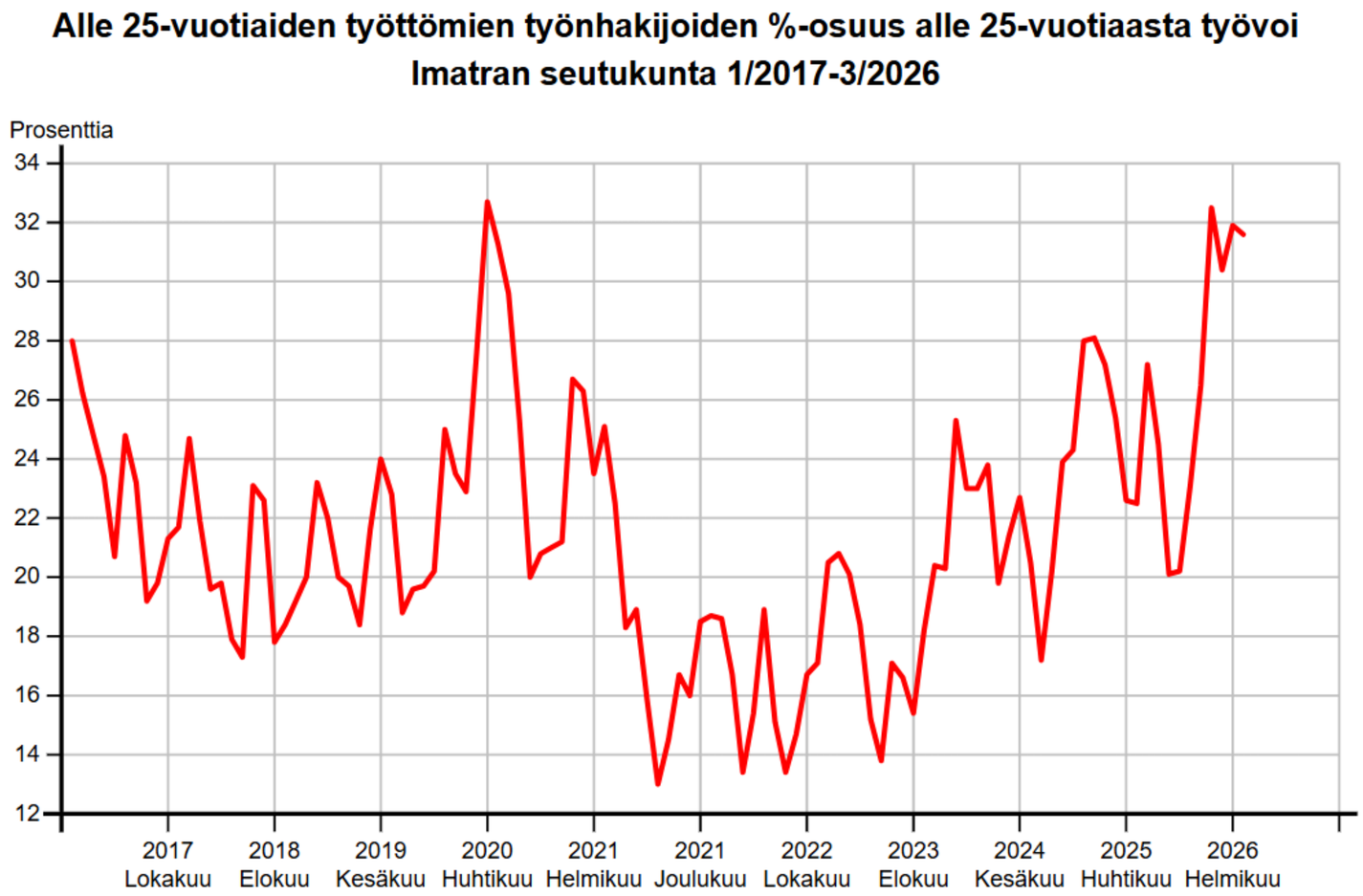

Imatran seutukunta	Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden %-osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta
Vuosi 2025 ka.	25,0
Vuosi 2024 ka.	22,3
Vuosi 2023 ka.	18,5
Vuosi 2022 ka.	16,6
Vuosi 2021 ka.	19,1
Vuosi 2020 ka.	25,2

Uudet avoimet työpaikat Työmarkkinatorilla, kehitys 1/2024-3/2026

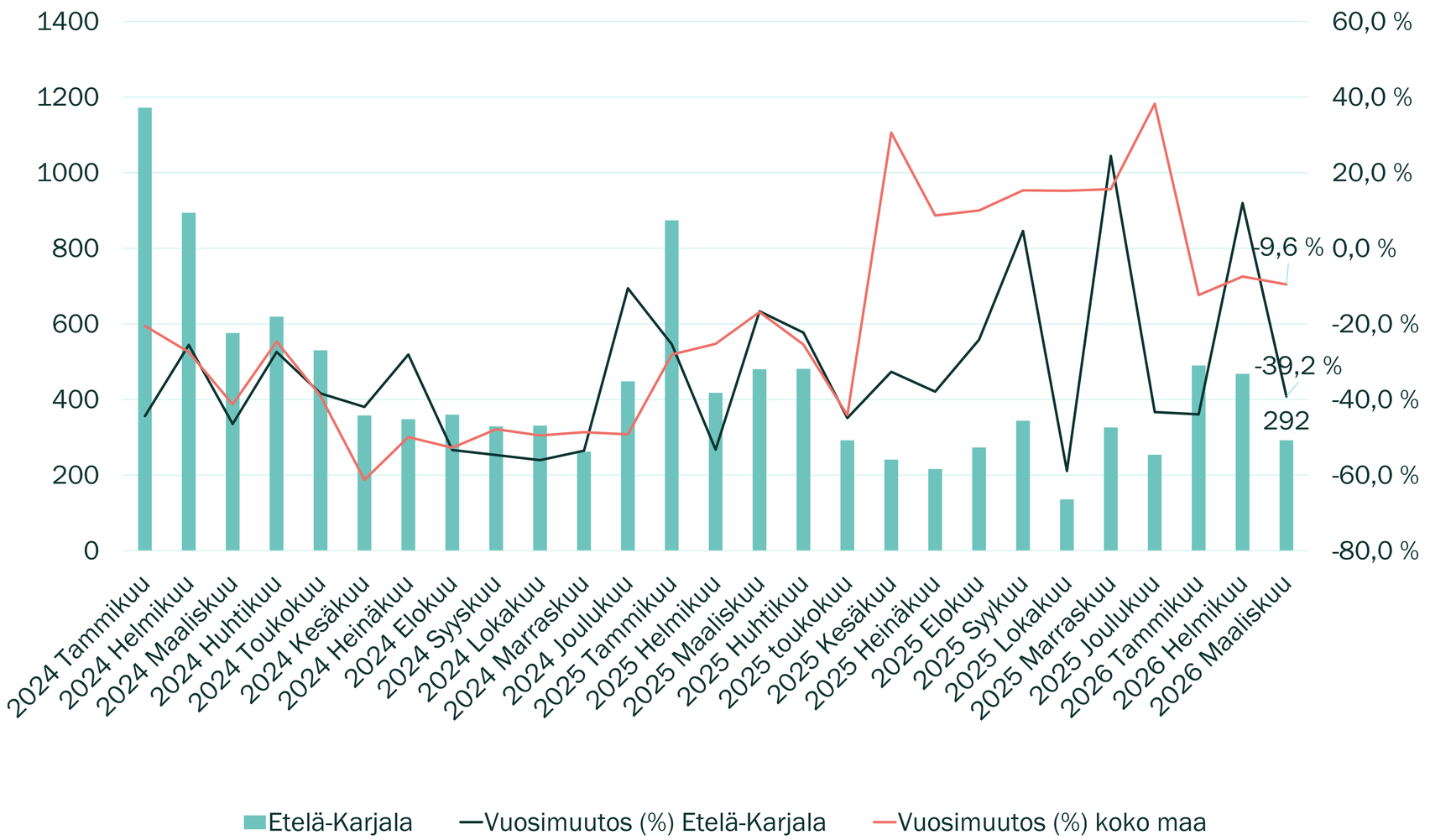

Etelä-Karjalassa uusia avoimia työpaikkoja on vähemmän kuin vuosi sitten, muutos -39,2 %. Koko maassa laskua oli -9,6 % vuoden takaiseen verrattuna.

Eniten uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin seuraavissa ammattiryhmissä:

- palvelu- ja myyntityöntekijät
- muut työntekijät
- erityisasiantuntijat.

Taloudellinen vastuu ilman vaikuttamisvaltaa

- Kunnat kantavat suurta taloudellista vastuuta työttömyysetuuskulujen ja toimeentulotuen rahoituksesta ilman päätösvaltaa etuuksien myöntämiseen.
- Rakennemuutosalueilla työttömyysetuuksien ja toimeentulotuen tarve on keskimääräistä korkeampi, ja suuri osa tuensaajista on työikäisiä ja työttömiä.
- Ilman kokonaisvaltaista toimintamallia etuuskulut voivat kasvaa ja heikentää omalta kuntatalouden kestävyyttä ja kuntien mahdollisuuksia panostaa palveluihin.

Maksettava kuntaosuus etuuslajeittain - Vuosivertailu

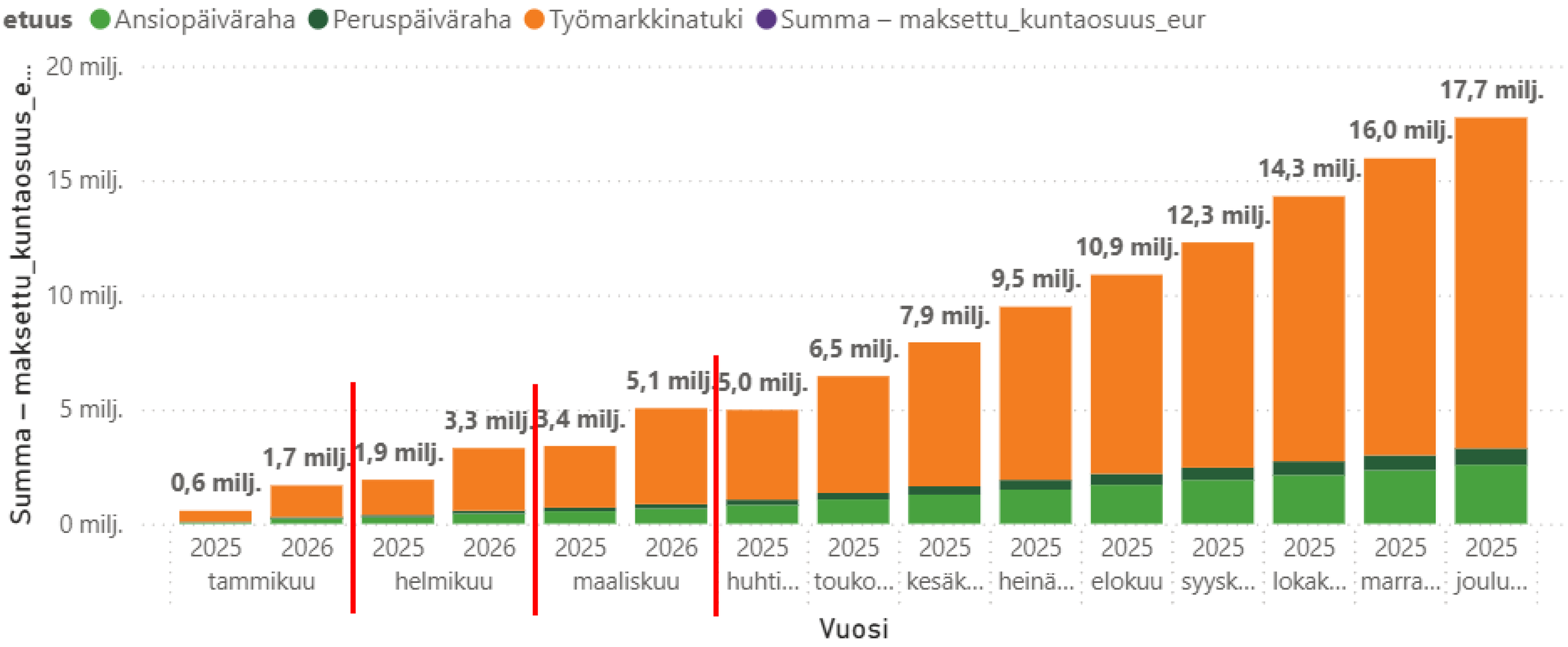

LAPPEENRANTA

Vuosi	Kunnan osuus	Kunnan osuus YoY muutos €	Kunnan osuus YoY muutos %
2022	4 553 150	61 465	1,37 %
2023	4 625 860	72 710	1,60 %
2024	4 631 600	5 740	0,12 %
2025	6 022 438	1 390 838	30,03 %
2026	1 703 255	-4 319 182	-71,72 %

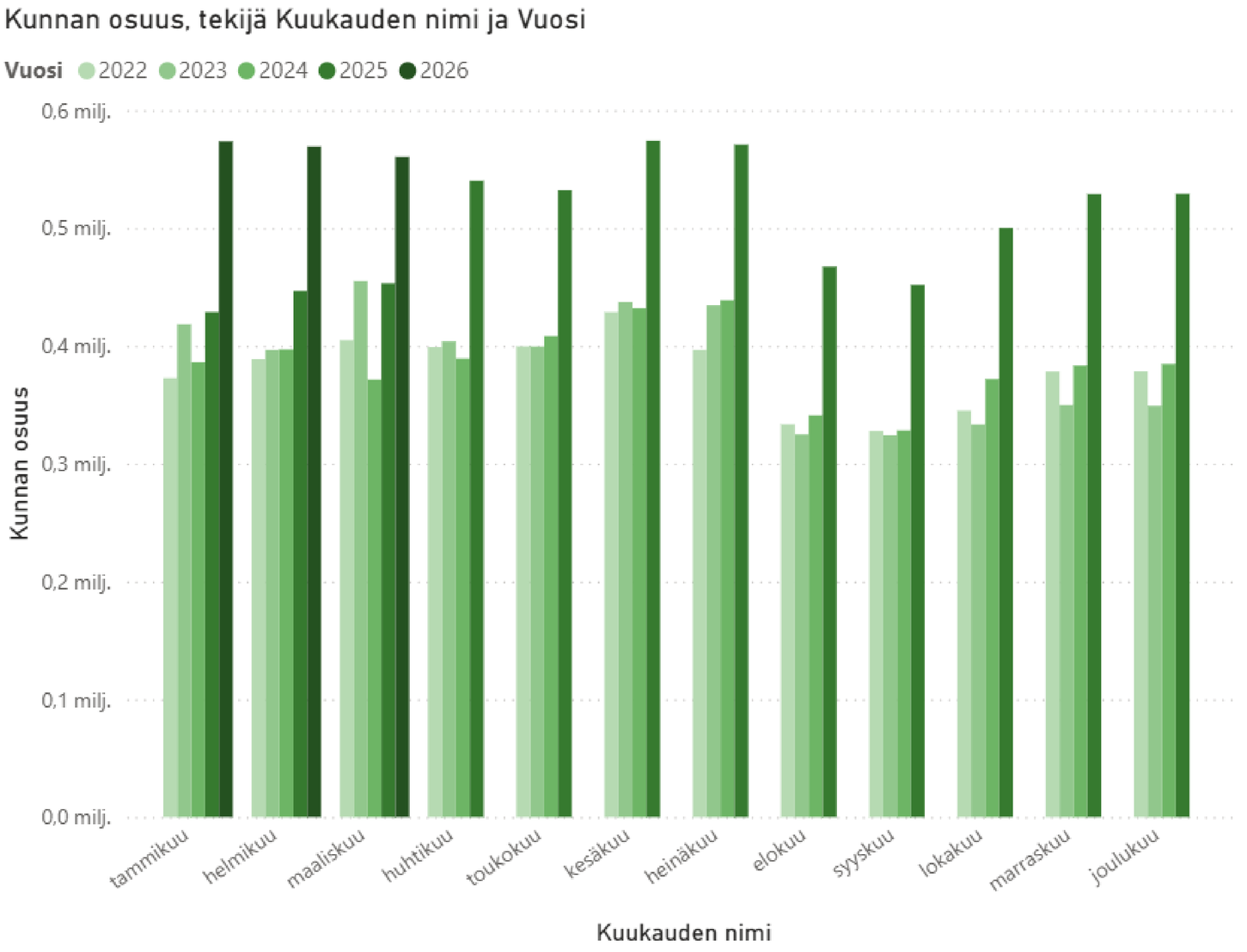

Hyvinvointialue-yhteistyö ja tasa-arvovaikutukset

- Monialaisen tuen toimivuus on työllisyyden edellytys – mutta hyvinvointialueen taloudellinen niukkuus heikentää yhteistyötä
- Sote- ja palvelualoihin kohdistuvat sopeutukset ovat myös työllisyys- ja tasa-arvokysymys
  - Sote-alan työttömyys nousussa – tulevaisuudessa osaajapula
  - Vaikutukset heikoimmassa-asemassa olevien työllistymiseen
  - Turvallisuus- ja elinvoimavaikutukset alueille kriittisiä

Kotutuminen työvoimapolitiikkana

- Työikäinen väestö vähenee – työperäinen maahanmuutto ja kotoutuminen ovat osa ratkaisua.
- Käytännössä kotoutumisen leikkaukset heikentävät kielen oppimista ja työllistymistä – tämä lisää eriarvoisuutta ja etuuskuluja ja lisäävät pitkän aikavälin kustannuksia.
    - Uudet velvoitteet tulee korvata kunnille täysimääräisenä. Samanaikaiset leikkaukset kumoavat uusien velvoitteiden rahoituksen.
- Kotoutuminen tulee nähdä keskeisenä osana työvoima- ja elinkeinopolitiikkaa, ei pelkkänä menona.

Työvoima Etelä-Karjalassa 2020-2026

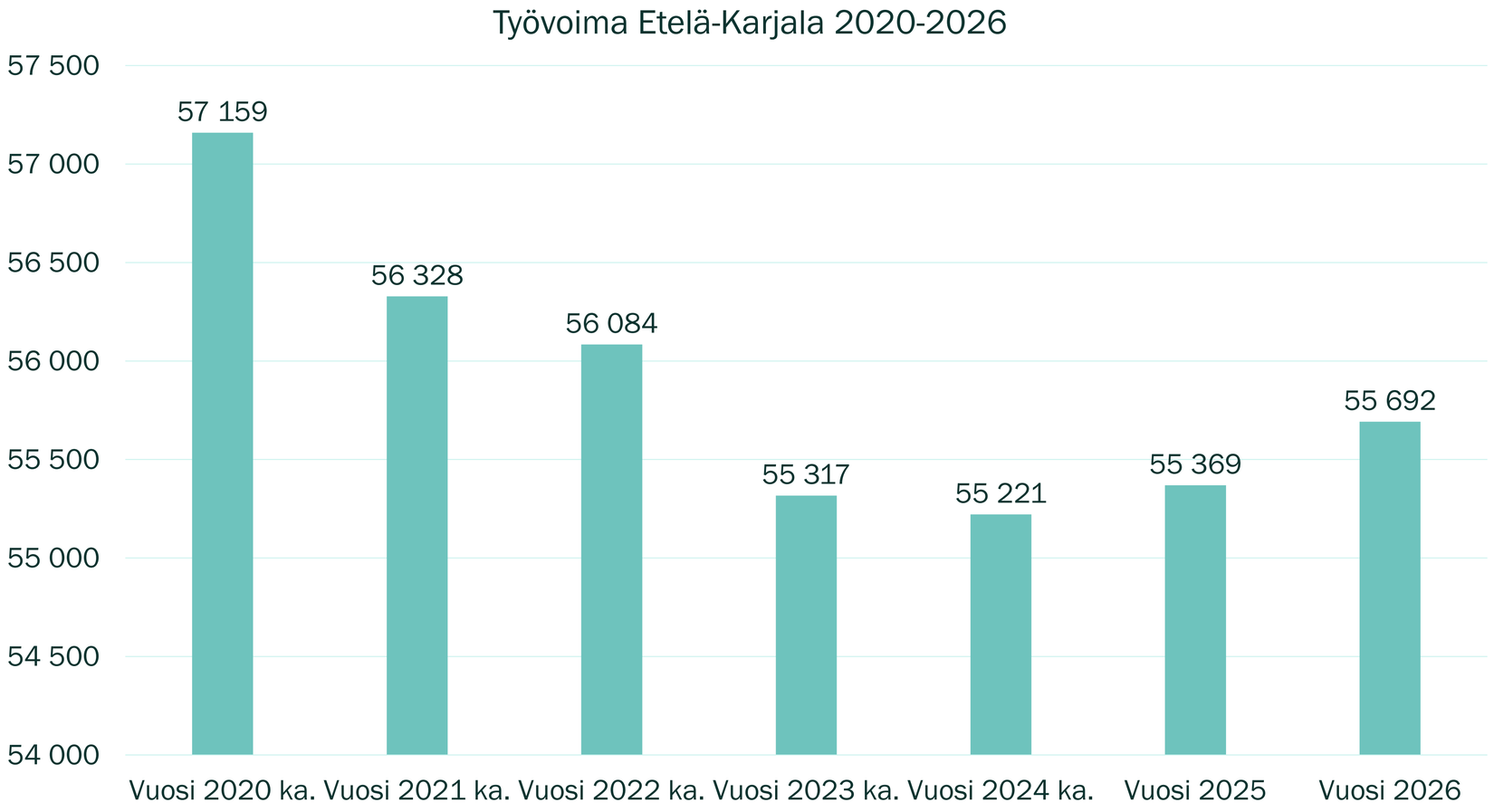

Vuonna 2026 Etelä-Karjalan koko työvoima 55 692, josta

- ulkomaalainen työvoima 3 297 ja
- alle 25-vuotiaiden 4 799.

Ulkomaalainen työvoima on kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna. Alle 25v. työvoima on sama kuin vuotta aiemmin.

Imatran seutukunta, työvoima

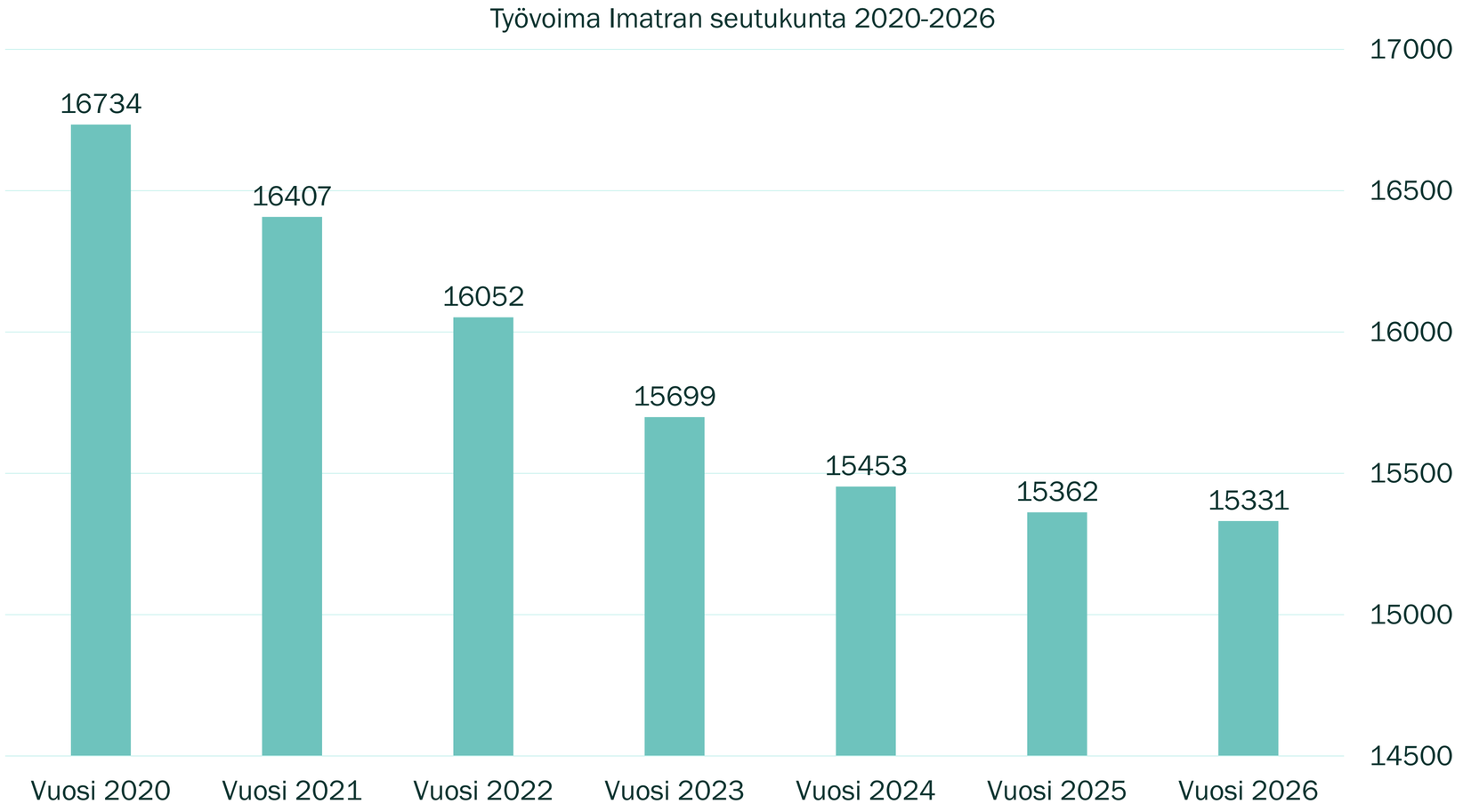

Vuonna 2026 Imatran seutukunnan koko työvoima 15 331, josta

- ulkomaalainen työvoima 622 ja
- alle 25-vuotiaiden 1 313.

Sekä ulkomaalainen että alle 25v. työvoima ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Elinvoima on turvallisuutta

- Raja-alueilla eriytyminen on turvallisuuskysymys
  - Tyhjenevä, palvelunsa menettävä alue on haavoittuva
- Elinvoiman merkitys korostuu rajaseuduilla
  - Elinvoimaiset alueet tarjoavat työtä ja palveluita, mikä vahvistaa kokonaisturvallisuutta.
- Kasvu- ja työllisyystoimien tärkeys
  - Rakennemuutosalueiden kehittäminen tukee sekä töllisyys- että turvallisuuspolitiikkaa.

Alueelliset toimenpiteet ja digitalisaatio

- **Rakennemuutosalueiden kohdennetut kasvutoimet ja aikataulu**
  - Erityistalousalue
  - Selkeä aikataulu ja sisältö, investointien kohdentuminen rakennemuutosalueille
  - Alueellinen tasa-arvo on työllisyys- ja turvallisuuspolitiikan ehto
- **Rahoituksen ja vastuun yhteensovittaminen**
  - Työllisyysalueiden ja kuntien vastuuta ei tule kasvattaa ilman riittäviä resursseja
- **Kotoutumisen resurssien turvaaminen työvoimapolitiikkana**
  - Kielikoulutus ja työelämäohjaus ovat edellytys työllistymiselle ja yhdenvertaisuudelle.
- **Digitalisaation ja tekoälyratkaisujen edisytämien**
  - KEHA-keskuksen kyky kehittää yhteisiä tietojärjestelmiä ja tekoälyratkaisuja yhdenvertaisuuden ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi.
- **Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutusten systemaattinen arviointi**
  - Arvioitava vaikutukset alueelliseen yhdenvertaisuuteen sekä eri väestöryhmille, kuten nuorten asemaan, maahan muuttaneiden työmarkkinakiinnittymiseen sekä sukupuolivaikutuksiin

Etelä-Karjalan työllisyysalue

- Etelä-Karjalan maakunta
  - Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut ja monialainen yhteispalvelu

- https://www.lappeenranta.fi/fi/etela-karjalan-tyollisyysalue
- Etusivu Etelä-Karjalan työllisyysalue - Aluesivu - Työmarkkinatori

